

Mijn voornaamste interessegebied betreft methoden van taalonderwijs	2
Vanaf de basis iets opbouwen als mijn taalmaatje nauwelijks Nederlands spreekt. Nederlandse les krijgt ze; met mij wil ze alleen praten. Hoe pak je dat aan?	2
Vooralsnog niet, ik ga 12 september starten en heb nog niet eerder nederlandse les gegeven. Ben wel benieuwd naar de vragen van de anderen.	2
Hoe kan ik anderstalige motiveren en met welk materiaal?	2
Hoe motiveer ik mensen tot het volgen van taallessen of een ander aanbod?	3
Ik help een vrouw bij de inburgeringscursus. Hoever ga je: wat moet ze zelf doen, waar laat je haar fouten maken?"	3
Hoe weet ik welk oefenmateriaal geschikt is voor mijn taalmaatje, ze is instromer	3
Oefenlessen: 1) zinnen maken in goede volgorde 2) voorzetsels 3) vraag en antwoord gesprek	3
Ik ben op zoek naar taalspelletjes voor analfabeten. Mijn eigen voorraad en fantasie is een beetje uitgeput.	3
Hoe start je bij iemand die geen kennis heeft van een andere taal en geen grammatica kent van eigen taal	3
Welk beeldmateriaal kan ik gebruiken om via de computer live in te zetten? En hoe kan ik dat het beste doen?	4
Ik heb al wat ervaring en kom bijna altijd tegen dat ik als vrijwilliger harder werk dan mijn maatje. De motivatie en/of mogelijkheden zijn vaak laag, en dat gaat teleurstellend worden. Hoe krijg ik daar beter zicht op??	4
Ik ga voor het eerst werken met een groep. Tot nu toe (vele jaren) alleen 1 op 1 gewerkt. Graag tips voor mij als beginner.	4
Is er ook een toets beschikbaar om het niveau te meten voordat begonnen wordt met taalcoaching ?	4
'Lees' materiaal voor nieuwkomers die nooit naar school geweest zijn gericht op volwassenen.	4
Hoe bij nieuwsbrieven laaggeletterdheid inzetten zonder hogergeletterden te verliezen.	5

Hoe kun je het beste een gevlucht meisje van 8 dat al in haar eigen taal (i.c.Spaans) goed kan lezen, ondersteunen met het lezen in het Nederlands? Wel of niet teruggrijpen naar het Spaans? Hoe leg je de uitspraak van Nederlands uit (tweeklanken, ei, ui, j, g, etc.), terwijl het Spaans fonetisch wordt geschreven? Ter informatie: ik ben zelf docente, en beëdigd tolk/vertaalster Spaans.

5

Hoe stel je een goed op de cliënt toegesneden plan op.

5

Lesmateriaal schrijven

6

Bij ons leeft de vraag hoe we onze deelnemers (T2) kunnen voorbereiden op de hoge energienota's. Maken jullie ook lesbrieven over dit soort actuele thema's?

Welke digitale hulpmiddelen kan ik het beste gebruiken met mijn deelnemer?

Hoe kan ik het beste omgaan met vakantieperiodes? Wel / geen oefenwerk? Welke oefeningen/methodes werken goed om te oefenen in de vakantieperiode?

Bij het Taalcafé komen deelnemers wiens Nederlandse communicatieve vaardigheden (begrip, spreken) erg uiteenlopen. Is het advies om voor ieder een zinvolle bijeenkomst te creëren, met name wanneer met een groep 'gewerkt' wordt?

Wat kan ik verwachten als taalvrijwilliger?

Mijn voornaamste interessegebied betreft methoden van taalonderwijs

Formeel taalonderwijs is iets anders dan taalcoaching. Taalonderwijs wordt gegeven door gediplomeerde of gecertificeerde docenten en daar wordt gebruik gemaakt van lesmethoden die toeleiden naar een bepaald taalniveau. Een taalcoach, taalmaatje of taalvrijwilliger gaat - liefst naast die formele taallessen - spreek- en luister- en soms ook lees- en schrijfvaardigheden oefenen. Voor formeel taalonderwijs worden andere lesmethoden ingezet dan voor taalcoaching. Als vrijwilliger is het aan te bevelen om een basistraining voor taalvrijwilliger te volgen. Deze kan je via je coördinator aanvragen. Hierin wordt ingezoomd op materialen en werkvormen die je voor je individuele deelnemer of in je groep kunt inzetten. De materialen zijn vaak themagericht en gemaakt voor deelnemers met verschillende taalniveaus. Info over materialen volgt hierna.

Vanaf de basis iets opbouwen als mijn taalmaatje nauwelijks Nederlands spreekt. Nederlandse les krijgt ze; met mij wil ze alleen praten. Hoe pak je dat aan?

Het betreft hier een beginner (NT2?) die formeel taalonderwijs volgt en met haar taalmaatje graag wil spreken. Dat is de ideale start. De deelnemer geeft zelf al aan dat hij/zij vooral wil oefenen met spreken (en luisteren). Je werkt 1-op-1. Probeer uit te vinden waar de interesse van

de deelnemer ligt, zodat je je onderwerpen daar op afstemt. Start met opbouwen van woordenschat. Dat kan met de woordkaarten van Stichting Lezen en Schrijven (<https://www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk/woordenschat-vergroten-met-woordkaarten>). Daar zit ook een handleiding bij met werkvormen op niveau (vanaf A0). En met korte zinnen gericht op veel voorkomende onderwerpen. Tip: Kijk of je kan starten met de eerste modules van Spreektaal 1 (A0-A1+). Praten over jezelf, Familie en vrienden, Eten&Drinken. Audio en modules van deze methode vind je op <https://www.hetbegintmettaal.nl/spreektaal/>

Vooralsnog niet, ik ga 12 september starten en heb nog niet eerder nederlandse les gegeven. Ben wel benieuwd naar de vragen van de anderen.

Misschien is dit een mooi moment om even het verschil tussen NT1 en NT2 uit te leggen. We werken veel met mensen die de taal nog moeten leren omdat Nederlands niet hun moedertaal is (NT2-ers). Daarnaast zijn er ook mensen die in Nederland geboren zijn (NT1), Nederlands spreken, maar moeite hebben met lezen en schrijven. Dat is een andere groep, die vraagt om andere materialen. Wellicht komen we daar nog op terug, als daar vragen over komen.

Hoe kan ik anderstalige motiveren en met welk materiaal?

Kijk heel erg vanuit de interesse van je anderstalige en vanuit het oefendoel. Wat sluit aan bij iemands interesse en waar hebben ze ook daadwerkelijk iets aan. Wanneer je die twee dingen duidelijk hebt kom je al een heel eind. Verder zou ik zeggen: veel uitproberen! Ga aan de slag met bijvoorbeeld SpreekTaal en werk vanuit thema's die aansluiten bij de interesse (wonen, werken, etc.).

Hoe motiveer ik mensen tot het volgen van taallessen of een ander aanbod?

Het is belangrijk dat mensen zich realiseren dat taalcoaching geen vervanging is van taallessen. Nederlands als tweede taal is een vak en zou door docenten gegeven moeten worden. De taalcoach ondersteunt juist bij het oefenen van de taal om meer zelfvertrouwen te creëren en de woordenschat te ontwikkelen. Probeer samen te zoeken naar de opties die jouw anderstalige heeft bijvoorbeeld bij een lokale taalschool of bij de gemeente.

Ik help een vrouw bij de inburgeringscursus. Hoever ga je: wat moet ze zelf doen, waar laat je haar fouten maken?"

Kort antwoord: laat diegene zoveel mogelijk fouten maken, daar leer je van. Als taalcoach help je erbij iemand zelfvertrouwen te geven bij het spreken en luisteren en veel taalcontact te bieden. Probeer te luisteren naar structurele fouten die de verstaanbaarheid moeilijk maken. Daar kan je af en toe iets van zeggen, maar probeer vooral het gesprek niet teveel te onderbreken.

Hoe weet ik welk oefenmateriaal geschikt is voor mijn taalmaatje, ze is instromer

Kies een materiaal en ga ermee aan de slag, je merkt snel of het te gemakkelijk of juist te moeilijk is voor je deelnemer. Dan kies je de volgende keer een ander niveau. Als je iets kiest wat te makkelijk is dan kan je taalmaatje in ieder geval wel succeservaringen opdoen, dat is heel belangrijk voor de motivatie.

Kies liever iets wat te makkelijk is dan dat je iets kiest wat te moeilijk is. Het ook belangrijk dat je taalmaatje succeservaringen opdoet. Vraag na jullie activiteit wat je taalmaatje ervan vond. Dat is je belangrijkste informatie voor de keuze voor een volgende keer. Voor jou als taalvrijwilliger ervaar je iets anders dan als taalmaatje. Wees ook niet bang om iets te herhalen.

Oefenlessen: 1) zinnen maken in goede volgorde 2) voorzetsels 3) vraag en antwoord gesprek

Een kind leert de taal door te luisteren en dan heel veel nadoen. Dat geldt voor een deel ook voor volwassenen. Luisteropdrachten zijn hiervoor heel belangrijk. Bouw spreekopdrachten op met het ABCD-model van Neuner. Eerst passief oefenen, actief oefenen opbouwen. Laat mensen de taal ervaren met alle zintuigen. Gebruik doe-opdrachten, ga met de taalmaatjes naar buiten, oefen gesprekken in de echte wereld.

Ik ben op zoek naar taalspelletjes voor analfabeten. Mijn eigen voorraad en fantasie is een beetje uitgeput.

Vaak zijn de spelletjes die kinderen spelen ook hier heel geschikt voor, pas ze aan voor volwassenen. Gebruik echte voorwerpen of foto's bij je activiteiten. Voorbeeld: Ga buiten op zoek naar letters, geef je taalmaatje een bingokaart met letters en cijfers, die moet het taalmaatje dan zoeken in straatnaambordjes, huisnummers, reclames, bushokjes.

Hoe start je bij iemand die geen kennis heeft van een andere taal en geen grammatica kent van eigen taal

Wat goed kan werken is TPR: Total physical response. hierbij worden talige elementen gekoppeld aan fysieke bewegingen. Zo wordt de taal niet slechts een ontastbaar concept maar worden de taalhandelingen gelinkt aan fysieke handelingen. ZO kun je werken met: loop naar de deur (voordoen, deelnemer doet na). Open de deur (voordoen, deelnemer doet na), etc. Zeker wanneer iemand geen grammaticakennis heeft kun je op deze manier wel grammaticastructuren passief leren.

Welk beeldmateriaal kan ik gebruiken om via de computer live in te zetten? En hoe kan ik dat het beste doen?

Het werkt heel goed om je scherm te delen. Je kan hiervoor praatplaten gebruiken, drukke foto's of tekeningen waar veel op gebeurt. Zo kun je woorden gaan verzamelen, zinnen mee maken, vragen stellen, zoekspelletje doen, etc. Ook SpreekTaal is gemakkelijk in te zetten via scherm delen.

Ik heb al wat ervaring en kom bijna altijd tegen dat ik als vrijwilliger harder werk dan mijn maatje. De motivatie en/of mogelijkheden zijn vaak laag, en dat gaat teleurstellend worden. Hoe krijg ik daar beter zicht op??

Het doel is dat het taalmaatje harder werkt dan jij. Belangrijk is te weten wat de motivatie is van je taalmaatje. Wat vindt hij leuk? Waar is hij mee bezig? Daarnaast moet je vaker op je handen gaan zitten als taalvrijwilliger. Een stilte laten vallen is ook niet erg.

Ik ga voor het eerst werken met een groep. Tot nu toe (vele jaren) alleen 1 op 1 gewerkt. Graag tips voor mij als beginner.

Ze kunnen zo ook van elkaar leren. Differentiëren kan hier een grote rol spelen. De verschillen in taalniveau kunnen soms lastig zijn. Bekijk dus per oefening of je een normale versie en een soort light-versie ana kan bieden. Zo kun je bij het gebruiken van beeldmateriaal vragen of de een een zin maakt en de ander slechts een woord noemt. Ook kun je hierbij subgroepjes maken. De ene keer zet je de iets zwakkere juist bij elkaar zodat jij extra in kan springen, de andere keer laat je juist een iets sterkere deelnemer een iets zwakkere verder helpen. Wat heel goed kan helpen is het werken vanuit thema's. Zo komen de individuele oefendoelen aan bod, maar werkt iedereen wel elke sessie met dezelfde woordenschat.

Is er ook een toets beschikbaar om het niveau te meten voordat begonnen wordt met taalcoaching ?

Toetsen is niet iets dat je als vrijwilliger doet. Je kunt eventueel mensen globaal indelen (beginner, half-gevorderd of gevorderd) en op basis daarvan je opdrachten per persoon makkelijker of moeilijker maken, maar waag je niet aan Meijerink of CEF-niveaus. Als dat gewenst of nodig is, roep dan de hulp van een professional in om te toetsen. In mijn praktijk starten de groepen (10 tot 15 deelnemers) het eerste half uur samen op en splitsen dan op in subgroepjes die op eigen niveau en met eigen vrijwilliger gaan oefenen. Als deelnemers hun taalniveau willen weten, regel ik een toetsmoment met een Taal Inhoudelijk Deskundige van het ROC.

'Lees' materiaal voor nieuwkomers die nooit naar school geweest zijn gericht op volwassenen.

In de bibliotheken vind je Makkelijk Lezen boeken (niet te verwarren met Grote Letterboeken), soms op taalniveau gerangschikt. Makkelijk Lezen boeken én kranten vind je ook op de site van Eenvoudig Communiceren <https://www.eenvoudigcommuniceren.nl> Het zijn boeken voor volwassenen, geschreven of herschreven in in eenvoudige taal. Dus geen kinderboeken! Kinderboeken werken vaak demotiverend. Er zijn wel leuke twee of meertalige voorleesboeken die je kunt aanbevelen aan (groot)ouders. Voorbeeld: de boeken van Niknak <https://nik-nak.eu> en van Sefa <https://sefa-bilingual.com>

Hoe bij nieuwsbrieven laaggeletterdheid inzetten zonder hogergeletterden te verliezen.

Beide doelgroepen hebben behoefte aan duidelijke communicatie. Veel instanties en gemeenten oefenen zich in "schrijven op B1 niveau". Laat je brieven of websites eens testen door een ervaringsdeskundige. Stel een voorleesfunctie in op jouw website. Zorg dat het telefoonnummer altijd goed zichtbaar is. Mensen die moeite hebben met lezen en schrijven willen graag contact met iemand als ze er niet uitkomen.

Hoe kun je het beste een gevlucht meisje van 8 dat al in haar eigen taal (i.c.Spaans) goed kan lezen, ondersteunen met het lezen in het Nederlands? Wel of niet teruggrijpen naar het Spaans? Hoe leg je de uitspraak van Nederlands uit (tweeklanken, ei, ui, j, g, etc.), terwijl het Spaans fonetisch wordt geschreven? Ter informatie: ik ben zelf docente, en beëdigd tolk/vertaalster Spaans.

Ik zou vooral focussen op spreken en luisteren en minder op het lezen. zolang ze met plezier leest, ook al is dat in haar moedertaal, zou ik dit aanmoedigen. Zo ontwikkelt ze een algemeen plezier in het lezen en werkt ze aan haar algemene taalontwikkeling in haar moedertaal wat ook van groot belang is. Je zou haar wel kunnen stimuleren soms ook een nederlands boek erbij te pakken, wie weet een boek dat ze leuk vindt en ook al in het Spaans heeft gelezen (harry potter?). qua uitspraak zou ik de focus alleen leggen op hele specifieke klanken die haar verstaanbaarheid belemmeren. Verder zou het belangrijkste zijn: komt de boodschap over. zoja, kan het gesprek gewoon doorgaan en zal ze de uitspraak door meer taalcontact langzamerhand verbeteren bij een meisje van 8. vooral heel veel laten spreken en plezier krijgen in het gebruiken van het nl. Niet veel onderbreken en verbeteren maar gewoon een vloeiend gesprek ondersteunen.

Hoe stel je een goed op de cliënt toegesneden plan op.

Let op: als vrijwilliger werk je niet toe van een startniveau naar een volgend niveau, je oefent de taal met de deelnemer. 1-op-1: Bespreek met de cliënt zijn/haar startniveau (mensen die nog geen scholing hebben gevolgd weten dit wellicht niet, mensen die wel scholing hebben gevolgd kunnen zelf hun taalniveau aangeven) of schat in wat het niveau is (beginner (A0), half gevorderd(A1-A2) of gevorderd(A2-B1). Bespreek wat zijn/haar doel is en welke vaardigheid (lezen, schrijven, spreken luisteren) voor hem/haar het meest belangrijk is. Vraag ook naar interesses, zodat je de thema's van de bijeenkomsten daarop kunt afstemmen. Raadpleeg op basis van een NT1 of NT2 cliënt de materialenwijzer <https://basisvaardigheden.nl/kennisbank/materialenwijzer>. Stimuleer de opbouw van woordenschat door de deelnemer te motiveren om te gaan lezen (buiten de les). Zoek samen met de cliënt naar Makkelijk Lezen boeken voor volwassenen. Is iemand geïnteresseerd in de actualiteiten, maak dan gebruik van de kranten van Eenvoudig Communiceren <https://www.eenvoudigcommuniceren.nl/kranten> of bekijk samen de site <https://www.lezenenschrijven.nl/nosnieuwsvandeweek>. Iedereen leer op zijn eigen wijze. Test meerdere werkvormen uit en ontdek waar iemand blij van wordt.

Lesmateriaal schrijven

Als jij met een deelnemer wil gaan oefenen met schrijven is het belangrijk dat zijn taalniveau A2 of hoger is. Het is belangrijk dat je schrijfoopdrachten oefent die een deelnemer tegenkomt in het dagelijks leven. Voorbeelden zijn: een formulier, een werkbriefje, een mailtje naar de leerkracht van je kind. Dit soort opdrachten vindt je in de methode Succes! Kies samen met de deelnemer een boekje in een thema dat bij de leefsituatie van de deelnemer past. Laat de deelnemer zelf in het boekje de opdracht zoeken die hij wil maken. Mochten er grammatica in de opdracht voorkomen en wil de deelnemer daar meer over weten, gebruik dan de basishulp bij Succes! Daar vind je een korte uitleg per grammatica probleem met praktische oefeningen daarbij.

Bij ons leeft de vraag hoe we onze deelnemers (T2) kunnen voorbereiden op de hoge energienota's Maken jullie ook lesbrieven over dit soort actuele thema's?

Er is bij stichting Lezen en Schrijven een lesbrief over dit thema in de maak. Om met een deelnemer aan de slag te gaan met dit thema kun je de boekjes van Succes! Rekenen gebruiken. Met deze boekjes kun je het gesprek aangaan over huishoudkosten en vaste lasten.

Welke digitale hulpmiddelen kan ik het beste gebruiken met mijn deelnemer?

Reint/Li-ja

Zie oefenen.nl Je kunt hier samen met je deelnemer een account aanmaken en op verschillende niveaus werken aan alle basisvaardigheden.

Als je met modules van Spreektaal werkt, vind je de audio op www.hetbegintmettaal.nl/spreektaal/. Op www.hetbegintmettaal.nl vind je overigens meer opties voor e-learning. Via [De Slimme Nieuwslezer \(bibliotheek.nl\)](http://bibliotheek.nl) en/of abonneer je op [NOS Nieuws van de Week | Revue \(getrevue.co\)](http://getrevue.co), zodat je elke week drie nieuwsitems in eenvoudige taal kan zien via Youtube met uitleg van de moeilijke woorden en ondertiteling.

Hoe kan ik het beste omgaan met vakantieperiodes? Wel / geen oefenwerk?

Welke oefeningen/methodes werken goed om te oefenen in de

vakantieperiode? Li-ja Niks moet, maar het is wel goed als je blijft oefenen met de taal, ook in de vakantie. Bepaal op basis van het seizoen wat een leuke vakantieopdracht is. Misschien kunnen ze hun favoriete kerstrecept vertalen, zodat jij het kan lezen en maken. Of een boswandeling maken en foto's maken van paddestoelen en boen en de namen ervan opzoeken. Maak een bingokaart met activiteiten erop als; een artikel uit de (Start)krant lezen, een Nederlandstalige radiozender luisteren, een Nederlandse film kijken, een Nederlands recept lezen en uitproberen... Vraag of je cursisten in de vakantie 3 dingen willen afvinken van de kaart. En via oefenen.nl kunnen mensen zelf op de computer blijven oefenen. Vaak werkt dat het beste als je echt een opdracht geeft.

Bij het Taalcafé komen deelnemers wiens Nederlandse communicatieve vaardigheden (begrip, spreken) erg uiteenlopen. Is het advies om voor ieder een zinvolle bijeenkomst te creëren, met name wanneer met een groep 'gewerkt' wordt?

Hierbij kunnen een aantal dingen helpen. Werken vanuit een thema maar verschillende werkvormen aanbieden. Zo is wel iedereen bezig met hetzelfde onderwerp waar sluit de oefening beter aan op het taalniveau. Zo kun je ze

bijvoorbeeld een praatplaat geven over de supermarkt en vraag je degene met een lager taalniveau om woorden te verzamelen en degene met een hoger taalniveau om daar een zin mee te maken. Je kan ook goed gebruik maken van de taalvrijwilligers die je hebt. Merk je dat 1 specifieke deelnemer een heel ander (hoger/lager) niveau heeft dan de rest, zet deze dan met een vrijwilliger apart. Je kan ze ook juist elkaar laten helpen. Probeer verschillende dingen en kijk wat goed werkt.

Wat kan ik verwachten als taalvrijwilliger? Li-ja

Hoort deze vraag bij de vorige of wat kan je als taalvrijwilliger in het algemeen verwachten? Want dat loopt natuurlijk wel zeer uiteen. Je moet als taalvrijwilliger in ieder geval openstaan voor andere culturen en gebruiken. Wees geïnteresseerd in de ander en vraag naar de interesses van de deelnemer(s). Speel daar op in tijdens je bijeenkomsten. Probeer aan te sluiten bij het taalniveau en de leerbaarheid van de deelnemer(s). 1-op-1 is dat makkelijker dan in een groep. Maar in een groep kunnen mensen elkaar ook helpen.

Werk niet alleen uit een boek, praat zelf niet meer dan 33% van de tijd vol, laat anderen aan het woord en bedenk ook werkvormen die energie opwekken (spelletjes, een wandeling, een opdracht waar men voor moet lopen...).